

CV 2132 + 21.10ma Bucuresti
ASOCIAȚIA GENERALĂ

A MEDICILOR DIN ȚARĂ

BUCUREȘTI. - BULEVARDUL ELISABETA, 27 (ETAJ)

35
H. Sorbete
CONGRESUL MEDICILOR

IN

VEDEREA REFORMEI

INVĂȚĂMĂNTULUI MEDICAL

BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „SPERANȚA”

STRADA PĂTRAȘCU-VODĂ, 3. — Telefon 7/39

1916

* 4 4 0 0 0 3 8 3 2 *

Biblioteca UMFST

ASOCIAȚIA GENERALĂ
A MEDICILOR DIN ȚARĂ
BUCUREȘTI. — BULEVARDUL ELISABETA, 27 (ETAJ.)

CONGRESUL MEDICILOR

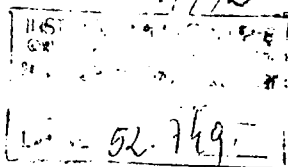
IN

VEDEREA REFORMEI

INVĂȚĂMÂNTULUI MEDICAL

27 MAY 2004

BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „SPERANȚA”

STRADA PĂTRAȘCU-VODĂ, 3. — Telefon 7,39

1916

Congresul medicilor în vederea reformei învățământului medical

Asociațiunea generală a medicilor din țară fiind solicitată de Docenții facultății de Medicină, de Medicinii Primari și Secundari din București, spre a-și spune cuvântul în chestiunea reformei învățământului medical, a găsit de a sa datorie, să convoace congresul general al tuturor medicilor din țară în ziua de 6 Februarie a. c., spre a decide.

Congresul a fost prezidat de D-l *Dr. Botescu*, Președintele Asociațiunii, asistat de D-l Docent *Dr. Ion Jianu* Secretarul General.

Au participat următorii confrați :

Profesor Dr. Gerota, Dr. N. Bardescu, Profesor Dr. Măldărescu, Dr. Nanu Gh., Profesor Dr. Parhon, Docent Dr. N. Duma, Docent Dr. Danielopol, Docent Dr. Iacobovici, Docent Dr. Costiniu, Docent Dr. Gomoiu, Docent Dr. Cealăc, Docent Dr. Ghiulamila, Docent Dr. Atanasescu, Docent colonel Eutoianu, Docent Dr. Pomponiu Dr. Mărtinescu.

Al. Daniel, Urbeanu, Gr. Țăranu, N. Burghel, V. Vasilescu, Georgescu, Virgiliu Popescu, I. Popescu, N. Atanasescu, M.A. Botez, Troteașu, M. Ionescu, P. Dănilă, V. Teodoru P. Cazacu, A. Ștefănescu, G. D. Fischer, Pavel G. Negru, Demetrian, Nubert, Dragomirescu, Odobescu,

ancu, Bauling, C. P. Iliescu, Titu Gane, Mih. Vera, Prejbeanu, I. Popovici, I. Theodorescu, C. D. Niculescu, N. Branu S. Irimescu, Zeloger, D. D. Niculescu, G. Davidescu, Skupiewsky, P. Gădescu, Turcanovici (Roman), Ioan Popescu (Moreni-Prahova), C. Popescu (Balta-verde-Dolj), M. T. Ionescu (Plenița-Dolj), N. Cernat (Greci-Olt), C. M. Popescu (Cocioc-Ilfov), Ionescu (Văleni-Olt, C. M. Popescu (Schitu-Golești-Muscel), Pașcanul (Turnu-Măgurele), V. Cruceanu, Haslnaș (T.-Jiu), Eftimopol, Alesiu (Tutova), Morariu (T.-Severin), Colescu (Slivilești-Mehedinți), Văleanu (Bivolari-Iași), Ibrahim Themo (Medgidia), Gr. Avramescu (Ploești), Octav Rachițeanu (Erăhășești-Tecuci), Triandafil (Afumați-Ilfov), Lampadaride (Măgurele-Prahova), Tănăsescu (Hotarele-Ilfov), H. Gheorgiu (Boltești-Fălciu), P. Dumitrescu (Pucioasa-Dâmbovița), N. Lapteș (Galați), C. Constantinescu (Poenart-Ilfov), Glavici (T.-Severin), Enăchescu (Gălbinași-Ilfov), Iorgulescu (Babadag), Hărlăucescu (Călimănești), N. Vasilescu (Poiana-Mare-Dolj), Achimescu (Măgurele-Ilfov), Buda (Călărași). Lesca (Galați), Victor Antonescu (Severin), Zernoveanu (R. Sărat), Teișanu (Bazargic), Stoicescu (R.-Sărat, Vrabie (Tecuci), Mănescu-Călărași (Urziceni), Racoveanu, Machelarie (Căliuești-Muscel), Crivăț (Dorohoi), Cercez (Bârlad) N. I. Gimurtu (Ilfov), I. Șeptilici, D. C. Popescu (Ploești), Filoti (Giurgiu), Vasile V. Diculescu (Buftea Ilfov), Ionescu Mureșanu (Teleorman).

In afară de participanți, au trimis telegrame și scrisori de azeziune d-nii doctori :

Prof. dr. Drăghiesou Const. Bosie (Hârlău), Oprescu (Strahaia), Niculescu, I. C. Popescu și Olga Popescu (Roman), Moscovici (Oltenești) Vernescu și Ștefănescu (Craiova), Mihailide (București), Eduard Fabini (Dragomirești), Iliescu (Mizil), Iovitz și Pilescu (Cerna-Vcdă), Pârvu (Văleni-de-munte), Casasovici, (Moreni). Moise Enasca (Bacău). Radu Chernbach (Huși), Ștefan Coșereanu (Piatra), (București), Galin (Vaslui), Mărgărint (Vonstanța), Nisipeanu (R.-Vâlcea), Eolintineanu (Fetești), Pșepilonsky (Roznov). Frangopol (Segarcea), Gr. Atanasiu (București). M. C. Teodoru (Cărtea-de-Argheș), Apostolescu (Dor-mărunt), M. C. Gheorghiu (Ceacăru). Victor Drasescu (Slănic Prahova), M. Pavlovici (București), H. Vasiliu (Botoșani), Petre Nicolescu (T.-Frumos), Ioan Alexandrescu (Buhuși), N. Vasiliu (Lacul Sărat), Chr. Deculescu (Aidimir), Flor (Iași), Tatos (Voinești), Marinescu (Boșoteni), Istrățescu (Corabia), I. Ficeliu (Bals), N. Mărgăritescu (Roșia-

Dolj), Gh. Ionescu (Brădiceni), D. Schor (Peșteana), Gălățeanu (Hurezeni), A. Spiru (T.-Jiu), Sp. Pateli (Novaci), Maria Grigorescu (Bălănești), Victor Belu (Cărbunești), Zambilovici (Burdujeni), Dr. P. Călărășianu (Iași).

Cuvîntarea d-lui Dr. H. Botescu

D. *Dr. Botescu*, deschizând congresul în calitate de președinte al Asociației, face constatarea îmbucurătoare, că mica sală a Asociației e neîncăpătoare pentru marele număr de medici, adunați atunci când sunt în joc interese generale.

Cu acest prilej d-sa arată marea însemnătate, ce are Asociația medicilor atât în apărarea intereselor profesionale ale medicilor, cât și atunci când sunt în joc interesele mari ale științei medicale românești și ale sănătății publice și face apel la medici, să se înscrie cât mai mulți în Asociație, să urmărească activitatea Asociației, să-i recunoască munca, dacă ea va fi demnă de recunoaștere și să-i dea ceea ce merită, după felul cum va lucra.

Ocupându-se de obiectul discuțiilor ce vor urma, arată în câteva cuvinte însemnătatea preocupărilor corpului medical în privința reînstituirii concursului pentru ocuparea catedrelor în învățământul universitar și exprimă convingerea, că e imposibil ca acțiunea întreprinsă să nu dea rezultatele dorite, dacă va fi energică și stăruitoare.

Cuvîntarea d-lui dr. Bardescu

Starea prețară a învățământului medical

Chestiunea care ne adună interesează deopotrivă întreaga suflare medicală. Facultatea de medicină face parte din marea noastră familie și avem datoria să luptăm pentru înălțarea ei, pentru că de dânsa este

legată demnitatea și prestigiul nostru precum și marile interese ale sănătății publice.

De altfel această mișcare nu este cea dintâi. Vă aduceți aminte că tot prin mișcarea corpului medical facultatea de medicină a putut câștiga ilustrațiunea lui Kalinderu, Assaky, Babeș.

Reforma învățământului medical este venită la ordinea zilei, și se studiază modul de recrutare al profesorilor. Pe noi toți ne interesează această chestiune pentru că noi suntem chemați, să satisfacem cerințele legii.

În legea veche de la 1864 era un singur grad universitar, profesorul, și un singur sistem de recrutare, concursul.

Prin legea dela 1898 s'a creat 3 grade: docent, agregat, profesor; având două mijloace de recrutare: înscririle și concursul.

Prin modificările dela 1912, s'a mai adăugat un al 4-a grad, Conferențiarul, cu aceleași mijloace de recrutare.

Greșelile acestor legiuiri le putem resuma în 3 puncte: 1) A confundat învățământul medical cu al celorlalte facultăți; 2) A admis transferările cu precădere și al 3-lea nu a dat destulă dezvoltare organelor pregătitoare corpului de profesori.

Voi examina în puține cuvinte aceste chestiuni, pentru că din ele decurge o parte a răului de care suferă învățământul nostru și a cărui urmare a fost arivismul impacient și nepregătit, care a ajuns în fruntea facultăților noastre.

Medicina, știință de observație și experiență, are o ierarhie a ei în mijloacele de pregătire și dacă cineva are titlul de absolvire, acesta nu este probă suficientă de capacitate științifică. Noi toți știm că, în toate țările din lume să cer candidatului la profesoratul medical să mai întrunească, chiar la concursuri, și o practică de mai mulți ani și titlul de medic de spital.

pentru locul de profesor de clinică. — Se poate admite comparațiune cu dreptul, teologia sau literele? Iată pentru ce credem, că trebuie la medicină prevăzute lămurit condițiunile speciale de admisibilitate.

Prin admiterea transferărilor așa cum se prevede în legea 1912 facultatea de medicină de la Iași a ajuns într'o stare de continuă preschimbare, și vorbim de Iași, căci până acum n'am văzut nici un profesor de la București, care să ceară transferarea la Iași. Ne întrebăm dacă această dispozițiune nu este în detrimentul învățământului medical din țară. eăci eu cred că ambele facultăți ar trebui să fie considerate ca egale și că acei ce pătrund la profesorat să poată găsi la Iași aceleași condițiuni de dezvoltare ca și la București. În practică Iașul este scara pe care o urcă pentru București. Profesorul este un fel de agent ambulant, șade la București și face cursurile la Iași. Când se declără o vacanță mulți din cei meritoși și care concep altfel rolul profesorului nu se prezintă pentru Iași, cea ce este în paguba învățământului. Dar odată ajuns profesor nu mai lucrează și toată preocuparea lui este să fie transferat la București. După legea din 1912 această transferare se examinează cu precădere și numai când nu este o asemenea cerere sau când se refuză, numai atunci se examinează celel'alte cereri de numire. Cu alte cuvinte profesorul numit la Iași nu mai vine în concurență cu ceil'alți candidați, de și poate că dânsi au lucrări mai valoroase. Aceasta nu poate fi în interesul învățământului. Înțelegem, ca cererea de transferare să fie examinată la o laltă cu toate celel'alte cereri, pentru ca alegerea să se facă dintre cei mai capabili.

Tot asemenea legea în vigoare nu a dat o mare atențiune corpului docenților și agregăților, pepiniera viitorului corp profesoral. Sunt sau nu folositoare aceste elemente? Nimeni nu poate nega, că medicina are trebuință de aceste grade universitare chemate

a deosebi valorile și a depărta arivismul, favorurile și sectarismul politic.

Docența a fost desconsiderată iar agregția este la catedră și considerată ca un profesorat. Până acum n'am văzut nici un agregat care să nu fi fost ridicat la rangul de profesor, mai cu seamă că la noi nu s'a înțeles agregția ca un corp din care să fie recrutați viitorii profesori. Și atunci mă întreb pentru ce acest lux de titluri, când ele nu urmăresc nici un scop, și pentru ce nu s'a lăsat numai gradul de profesor cum era în vechea lege? Credem că scopul reformei a fost tocmai ca să facă utile aceste titluri și ele trebuiesc organizate în așa fel ca să servească de grade ale învățământului și de pepinieră a profesoratului.

Prin formarea corpului de agregții se poate aduce și o modificare completă a programului de învățământ, completând lipsurile atât de mult simțite. Vă întreb pe d-v. loți, unde ați învățat cunoașterea boalelor molipsitoare, când facultatea noastră nu are un asemenea curs? Și cu toate acestea noi știm că 60% din boalele popcrului nostru sunt boalele molipsitoare. Mai este oare permis aceasta?

Dar chirurgia practică, chirurgie de toate zilele, se poate ea învăța numai în clinicele oficiale? Dar stomatologia, dar balneologia și atâtea alte ramuri noi ale medicinei, unde și cum se învață? Și pe când constatăm aceste lipsuri fundamentale, avem în facultate luxul a 3 catedre de anatomia topografică!

Dar răul nu este numai în lege. Răul constat de noi este și în modul aplicării și interpretării care s'a dat legilor, — și orice modificări s'ar face, nu vor putea aduce îndreptare. dacă nu se va lua măsuri pentru ca legea să fie bine aplicată.

În facultatea noastră este o singură voință care conduce și desigur nu în scopul cel mai bun. De aceea vedem, că în locul concursului s'a întronat dispoziție

excepțională, ca profesorii să fie recrutați pe bază de activitate științifică îndelungată și lucrări de mare valoare. Cum a fost aplicată? Am văzut medici cari abia părăsise băncile facultății și au fost de odată profesori? Când au avut vreme să facă acele lucrări de mare valoare? După această dispozițiune vedem, că astăzi este mai greu să-i ei un post de medic de plasă de cât un loc de profesor. Catredele se împart pe simpatie și pe baza unor alte criterii de cât pe temeiul intereselor învățământului. Ele se împart prin cafenele și pe stradă, se vorbește de prețul lor, și am văzut cu mâhnire combinațiuni și transacțiuni care scoboară demnitatea. Sunt profesori în viață, încă viguroși și profesând, ale căror catrede sunt indicate de pe acum unor persoane dintr'o anumită direcțiune. Se spune tare: clinica cutare va fi dată profesorului de farmacologie, iar farmacologia studentului cutare care peste doi ani va fi doctor. În ce țară din lume se poate tolera o asemenea mentalitate? Concursul nu se mai arată de cât pentru acei candidați, care n'au știut să se închine la anumite credințe.

Trebue să întronăm concursul cu toată rigorea și trebue să luăm măsuri, ca el să dea rezultate.

Pentru aceasta trebue să lărgim câmpul de activitate științifică dincolo de porțile facultății. În toate țările cu adevărată cultură științifică, Franța, Germania, Anglia, medicul de spital nu este lăsat la o parte și în centrele universitare el este chemat să ia parte la învățământ, pentru că medicina se învață numai în spital.

Cu atât mai mult vedem necesară aplicarea acestei măsuri în țara noastră, unde nu avem pletora capacităților din acele țări și unde medicii noștrii primari au contribuit la instrucția atâtor generațiuni, dintre cari unii au ajuns profesori la facultățile noastre. În serviciile acestor medici primari învață elevii se cu-

noască boalele contagioase și atâtea chestiuni de medicină și chirurgie practică.

Pentru aceasta medicii primari ai Eforiei spitalelor și Așezămintelor Brâncovenești au socotit, că sunt în drept să ceară ca medicii primari ai centrelor universitare să fie considerați ca profesori-agregați în specialitatea locului ce ocupă ca medic primar, fiind astfel asimilat profesorului extraordinar din Germania, sau agregatului onorar din Franța. Prin această dispozițiune se vor complecta lipsurile învățământului medical fără nici o încărcare bugetară.

Și credem că corpul nostru de medici primari, care ia o parte atât de activă la mișcarea științifică din țară, poate figura în cadrul profesoral cu toată demnitatea prin experiența și trecutul lor.

Terminând susținem, concursul ca criteriu în alegerea profesorilor, stabilirea unei erarhii în învățământ cu crearea corpului de agregați, transferările la catrede indentice în concurență cu ceilalți candidați, extinderea corpului profesoral prin încorporarea medicilor primari din centrele universitare.

Și dacă dv. doriți să realizați un progres prin învățământ, lăsați tineretului siguranța, că prin muncă și nuuui prin muncă și capacitate, își poate îndeplini speranțele.

Cuvântarea d-lui Prof. Dr. Gerota

Nedreptățile și politicianismul de la Facultatea de Medicină

Aflând că scopul întrunirii d-voastră este acela de a protesta contra acțiunii unora dintre profesorii universitari, care luptă pentru desființarea concursurilor, am crezut de datoria mea să vin alături de d-voastră, să protestez contra acelor cari cred că Facultatea de Medicină este o cetate sfântă, în care nu are drept să se amestece nimenea, și a cărei conducere trebuie să fie rezervată numai acelei caste, care a reușit să

aibă un număr de voturi, necesar spre a forma majoritatea, ori de câte ori va avea vre un favorit de susținut.

D-lor, Facultatea de medicină este o instituție de Stat, care nu aparține numai profesorilor ei; ea interesează deopotrivă pe orice medic, căci în Facultate se croiește și se decide soarta viitorului personal sanitar al întregii țări; aci se formează viitori colegi și succesorii nu numai ai profesorilor, ci ai ori cărui medic din cei mai îndepărtat sat. Prin urmare mișcarea și amestecul D-voastră, medici din întreaga țară în rezoluțiunile de *ordin general*, pe care le ia Facultatea de Medicină, sunt juste și naturale, și ca semn că le împărtășesc și eu, am venit în mijlocul D-voastră.

Domnilor, de 15 ani de când iau parte la consiliile Facultății de Medicină, am avut ocasiunea să văd multe lucruri și lupte urâte petrecute în mijlocul nostru.

La început, când nu cunoșteam bine, toate șurubăriile și intențiunile ascunse ale unora, care duceau aceste lupte, mi s'a părut că se dau lupte de principii, lupte în interesul evoluției înspre bine al Facultății și al studenților; de multe ori și eu, și mulți dintre noi, am dat consursul sincer acelora pe care îi credeam, că doresc binele și progresul Facultății de Medicină. Dar repede ne-am dat seama că aceste lupte, conduse cu multă dibăcie de unii din profesori și oameni politici, nu erau alt ceva de cât pur și simplu luptele de politicieni, ale unui partid politic și nu aveau alt scop de cât acela de ași forma numărul de voturi *sigure*, spre a se servi în viitor și în orice ocasiune. Grație abilității șefului acestui grup politic, care, când promițând unuia, când făcând concesii altuia, când intimidând pe altul; grație, desinteresării și desgustării multora dintre vechi profesori, care n'au mai dat cu piciorul, cu anii, pe la con-

siliul Facultății ; grație căasesst grup, care făcuse majoritate în Facultate, aparținea unui zis partid politic, care din nenorocire era curtat și menajeat, când de liberali, când de conservatori ; grație zic acestor circumstanțe, astăzi acest grup politic Universitar, voește a dicta în Facultate, basându-se pe numărul de voturi, de care dispune. Așa d. e., când era vorba de a se alege vre-un membru în vre o comisiune de concurs, sau de a se alege membrii juriului pentru vre-unul din concursurile, cum au fost d. ex. acela de oculistică sau medicină operatoare de la Iași, la la care catedre, candidatul era desemnat mai dinainte, cuvântul de ordine era dat : toți ai grupului veneau complecți la consiliu : comisiunea era aleasă dintre „ai noștri“, care trebuia să scoată la concurs pe candidațul nostru. In foarte multe chestiuni importante, discuțiunile erau foarte limitate. căci ai noștri foarte disciplinați aveau grija de a fi cu toții prezenți la ședință și după câte-va mici discuțiuni cereau punerea la vot, ei fiind siguri mai dinainte despre rezultatul votului.

Dar lupta cea mai energică, care se dă de câți-va ani, în Facultatea de Medicină, este *lupta contra concursului*. Sunt câți-va profesori, mai ales aceia care au studiat în Germania, și între aceștia am fost și eu, care în mod sincer au crezut că sistemul lucrărilor, ar putea da și la noi aceleași rezultate pe care le-a dat în Germania și în alte țări. Și din acest punct de vedere unii persistă încă în această părere, cum de exemplu este prof. B. Alții însă ne-am convins că sistemul lucrărilor, sancționat prin articolul 81 al Legei Instrucțiunii, nu este de cât o armă în mână acelora care au avut grija de ași forma numărul de voturi necesare ; nu este altceva de cât domnia bunului plac al protecțiunii și politicei în alegerea profesorilor. Pentru aceea, în discuțiunile ce au avut loc luna trecută, în Facultatea de Medicină cu oca-

sia modificării legii învățământului, s'au înaintat Ministerului două păreri: una a unui grup de profesori, care cer alegerea agregărilor *prin concurs*, printre aceștia sunt și eu, alții care tind la desființarea concursului. Nu este locul să discut aici aceste două proiecte; cred mai întâi a vă da oare care indicațiuni generale, de modul desinteresat! cum se combină articole de legi în vederea persoanelor și de unirea sinceră ce domnește în sânul corpului profesoral al Facultății de Medicină, atunci când e vorba de a se decide de viitorul tinerimei medicale. Cred util a vă arăta graba cu care să improvizează legi ale învățământului medical, care legi privesc pe toți viitorii medici și vă privesc deopotrivă pe D-voastră pe toți.

Din relatarea celor petrecute cu ocaziunea *discuțiunii creerii conferențiarilor*, discuțiune care a avut loc cam acum 2 luni, veți putea ușor pricepe că nu un interes general și serios i-a preocupat pe acei care actualmente voesc să dictez în Facultatea de Medicină, și'i știți pe aceștia cine sunt, ci pur și simplu interesul de clică și de partid politic, pentru anume persoane protejate.

Intr'una din ședințele luni Decembrie, 3 profesori și anume cel de clinică medicală, cel de boale urinare și de medicină operatoare, cer pentru catedrele d-lor câte un conferențiar. Argumentele profesorilor respectivi și valoarea tinerilor propuși nu lăsau nici un dubiu despre sinceritatea acestor cereri. Profesorul X, care are mare grije, ca pentru fiecare loc de viitor profesor, să aibă desemnat cu doi trei ani înainte, pe candidatul și protejatul d-sale, ia cuvântul, și *se opune la crearea* de conferențiar, aducând tot felul de argumente în contra: ba că va fi resboi în curând, ba că e criză mare etc. etc. Grupul profesorului X, bine înțeles era gata pentru vot, dacă ar fi fost nevoie!

Urmează discuțiuni violente, vociferări, amenințări

și în urmă profesorul Z, unul din cei care ceruse crearea de conferențieri se adresează către X „nu-ți convine să se creeze acuma conferențieri, căci nu ești la putere și-ți este frică, că nu o să-ți numești pe ai d tale; ai dictat în Universitate, ai făcut ce ai voit, să-ți fie de bine, fă și de aci înainte tot ce vrei“. Discuțiunile violente și apostrofările ce au urmat, au terminat ședința fără a lua vre-o decisiune. Tot cam în același interval de timp consiliul universitar trebuia, să se pronunțe pentru aducerea profesorului V dela Iași, la București. Și acum profesorul V, „erea“ de ai „noștri“ și prin urmare se întărea partidul din Facultatea din București încă cu un vot, grupul prof. X, temându-se că nu ar avea numărul de voturi suficiente pentru profesorul V, găsește util să facă o tranșacție: „dați-mi voi voturile pentru V, iar noi vă votăm pe conferențierii voștri“. Zis și tăcut, căci noul adept al profesorului X este mutat la București, iar ca compensație, în consiliul Facultății de Medicină care a avut loc peste o săptămână, același profesor X și grupul său, care *cu o săptămână mai înainte* invocase toate argumentele patriotice! de criză, de război, de acțiune națională, ca să pledeze contra conferențierilor, *acum pledează pentru conterențieri* ceruți de cei trei profesori și iscălește memoriul de recomandare, dar nu uită ca să ceară și d-sa vre-o 7 locuri de conferențieri pentru „ai noștri“. Bine înțeles, d. Ministru auzind de aceste discuțiuni desinteresate! a refuzat aceste creări.

Sunt oare astfel de acțiuni, ale maturului corp al Facultății de Medicină, pornite din sinceritate și un îndemn la muncă cinstită pentru generațiile viitoare? sunt ele exemple de serioșitate și nepărtinire, sau pur și simplu acțiuni identice cu acele ce vedem că se petrec zilnic în sferile politicianilor? Nu este oare mai cinstit ca să demascăm și să desaprobam aceste apucături, care pătează numele și dem-

nitatea corpului nostru universitar, de cât să le acoperim și să le tăcem sub pretextul ridicul ca să nu compromitem numele instituției? Discuțiunile și cuvintele ce-și adresează profesorii în consilii, sunt cunoscute și repetate a doua zi de elevii noștri și comentate în mod puțin măgulitor pentru profesori, și cu drept cuvânt. Iată de ce cred, că nu am făcut nici o indiscrețiune că am expus în fața D-voastră un exemplu de rezultatul și *consecința, introducerii luptelor politice și de partid*, în Facultatea de Medicină.

Când profesorul X critică în fața studenților în plină clinică, pe profesorul P, cu cuvintele „ramolitul ăla....., au l'am făcut profesor eu am să l dau afară“, sau când în ședința de la 16 Ianuarie 1916 a consiliului, cu ocazia discuției legii Învățământului, profesorii X-Z-P, își adresează reciproc cuvinte ca „tu nu știi nimic de cât rubla la mahala : obrasnic : tea scos cu forcepsul ca să te aducă aici unde ești, unde n'ai visat nici odată să fi :... perd răbdarea și te pui la locul tău ;... destrăbălare... anarchie... inconștiență... etc.“ ; și când a 2 zi aceste cuvinte sunt cunoscute și interpretate de public și de studenți, ce fel de respect vor avea studenții pentru profesorii lor, și la ce fel de școală de moravuri și caractere, se adapă ei, viitorii medici și cetățeni ? Și ar mai putea cine-va să vă contesteze rolul și dreptul D-voastră de a vă amesteca și discuta aceste chestiuni *de interes general*, ce es din asemenea ședințe ?

Chiar în corpul Facultății de Medicină este o mișcare contra acestei stări de lucruri, și prin urmare lupta pe care o va duce corpul medical din întreaga țară,—reunit în acest congres, contra ziselor proiecte de reformă a învățământului medical, care es din asemenea ședințe, și care *tind a desființa drumul concursului*, singurul care mai poate încuraja pe cei

muncitori și pe cei care nu știu să facă politică, — va duce la bun sfârșit.

Acei, care sunt contra concursului, au pretextat: că și concursul este rău, că dese ori să termină cu scandal, etc. Așa este, dar tot aceștia sunt vinovații; ei au interes să compromită concursul, căci concursul fiind public și supus judecății publicului, nu pot scoate totdeauna pe favoritul lor; pe când prin alegerea după lucrări, membrul delegat ca să facă raportul, te judecă, te condamnă că ești incapabil, ori te scoate somitate; publică opinia lui în „Monitorul Oficial“, și te-a spânzurat ori te-a făcut savant, fără să mai ai la cine să apelezi. Pe când, prin concurs public, s'a văzut foarte dese ori cum pretinsul savant și cu stema în frunte a făcut probe mai proaste de cât un necunoscut elev al Facultății noastre, și deși pretinsul savant poate să fie susținut și cotate favorabil, totuși stema lui se va întuneca, iar tânărul muncitor și neprotejat are ocazie să fie apreciat și cunoscut.

Concursul e bun, dar *moravurile noastre și noi care'l conducem suntem răi*; pentru aceea suntem datori ca odată cu lupta pentru conservarea concursului în alegerea medicilor, să căutăm și mijloacele prin care să facem concursul să fie cinstit, cu alte cuvinte să împedecăm cât mai mult pe cei cu năravuri de politicieni, să nu-și mai facă afacerile la adăpostul concursului. Pentru aceea eu m'am gândit că ar fi bine, ca în reforma viitoare a învățământului medical, să dăm o mai largă extensiune clasei de medici dintre care se pot recruta agregării și membrii juriilor și anume, să dăm drepturi universitare *medicilor primari* de spitale, numiți prin concurs. Căci, socotesc, că practica, experiența și situația morală a unui medic primar de spital, valorează mai mult de cât a unui tânăr abia eșit după băncile școliei. Oare un doctor Bărdescu, sau Nanu Gheor-